

svojih kmetijskih zadevah. Tarnanje ne velja, ampak krepko delo. Kdor ne pove, da je bolan, se mu ne more pomagati. Tudi kmetu se ne bode pomagalo, če ne bo na ves glas kričal in zahteval pomoči!

Glasi moravskih kmetov „Selské Hlasy“ se v zadnji številki huduje, da moravskemu kmetu usiljujejo uradi tiskovine, katere imajo povsod na prvem mestu nemško besedilo. Hlasy pozivljajo kmete, naj jih vračajo in zahtevajo tiskovine, kjer bo imel češki jezik prvo mesto. Slovenski kmet, uči se od svojih bratov spoštovati materni jezik!

Moravski češki kmetje so imeli dne 7. t. m. veliko zborovanje v Višnjove. Okoli 700 kmetov je bilo navzočih. Predsedoval je poštar Gertner; vodja češko moravskih kmetov g. Šamalik pa je govoril o prisilnih gospodarskih zadrugah. Kmetijski starosta Kubinka je vzbujal kmete, naj se pripravljajo na prisilne gospodarske zadruge, do njih moramo priti, ker so nam kmetom prepotrebne. Isto ponavlja vedno naš list, zadruga je treba, a prej pa še temeljite naobrazbe! Češki se imenuje kmet rolnik, kmetijski stan rolništvo. V Selské Hlasy pišejo mladane sami „rolniki“ o stanovskih zadevah. Posnemajte jih!

Kmetstvo ljudstvo na Ogrskem se je začelo v velikanskem številu izseljevati. Vsak teden po dvakrat čaka na tisoče krepkih mladih mož v Reki na parnike, da se popeljejo v druge dele sveta. Zakaj se izseljujejo? Isti razlog kakor pri nas! Za svoje pridelke ne dobi kmet nobenega denarja, isto pa, kar si kupuje, ima strašno visoke cene! Toda z izseljevanjem si kmeti ki stan ne bode poboljšal svojega stališča. Vsi se tudi ne morejo izseliti. V zadrugah bo se moral združevati, da bo po njih svoje pridelke skupno prodajal in da kupec ne bodo izrabljali posameznikov, kadar so v denarnih stiskah. Za zadruge pa je treba medsebojne krščanske ljubezni in visoke stanovske izobrazbe. V tem leži bodočnost našega kmeta, ne pa v blaženi nemščini, kakor hočejo ptujski kramarji naše ljudstvo v zadnjem času prepričati!

Utrdbe na istrski obali. Poveljništvo vojne mornarice je odredilo, da bo usidrana v Piranu ena bojna ladja, da varuje zaliv Porto-Rose. Tudi Milje hočejo utrditi kakor ta zaliv, ter postavijo tam ladjo, ki bo čuvala ladjedelnico; pri Poreču se napravi pristanišče za torpedovke. Vse to zaradi naše ljube zaveznice Italije!

Dopisi.

Sv. Ilj v Slovenskih goricah. (Kako nas izzivajo.) Živelimo smo v lepi slogi. Ni bilo med Šentiljčani nobenega razločka, nobenega nasprotstva. Zlati časi pa so kmalu minuli. Prvi je zasejal nemir med naše ljudstvo znani Pistor. Začeli so se prepiri pri občini, potem v šoli in še celo v cerkvi niso dali miru. V neslavne Pristorjeve stopinje je krepko nastavlil svojego nogo veliki Nemec — Čeh Helčl, ki z vsemi močmi nadaljuje od svojega prednika zapričeto vražje delo. Seveda je on popolnoma nedolžen. Berite nemške časnike, in morate se prepričati, da smo Slovenci tako podivjani, da zraven nas ne more nihče mirno živeti, mi sejemo prepir med ljudstvo, mi rabimo vsako priložnost, da hujskamo proti „miroljubnim“ Nemcem — in nobeno sredstvo nam zato ni preslabo, še celo sprovednica se zlorablja! Vsakdo si lahko misli, da smo nevarni barbari, ki se jim je dobro izogniti. A prosim, pridite v Šentilj in videli boste, da ni ravno tako nevarno biti med nami. Prepričate se lahko na lastne oči in ušesa, da nas na domačih tleh izzivajo nemški in nemčurški prijatelji na tako nezasišan način, da je čudno, da jih že nismo naučili z batinami, da se gostoljubnost tako grdo ne zlorablja. A dobro pozna naše vrolo slovensko ljudstvo vse zvito nastavljenе zanke. — Izmed boljših Šentiljčanov ne da nihče svojega otroka v šolo, ki se po krivici imenuje „nemška šola“. Lažejo sicer nasprotniki, da ljudje

vedno bolj spoznavajo vrednost te šole, a mi vemo, da je resnica ravno nasprotno. Ko bodo vsi ljudje prišli k pameti, bo Helčl gledal v prazne jasle. Ta človek pa je šel v svoji predrznosti že dalje. Postavil je veliko kobačo, po njegovem mnenju nov steber za veliki most do Adrije. A med domačini ni škariota, ki bi se dal preslepiti, zato pa naj pomagajo tujci. Tudi ves krik po časnikih ne pomaga nič — privleči jih hočejo za nos. Pred kolodvorom je postavil Helčl tablo, kjer se z velikimi črkami in praznimi obljubami vabi v kobačo. Ali ni to prav židovsko vsiljiva reklama, in to tembolj, ker se godi na slovenskih tleh med slovenskim ljudstvom. Ponesrečili so se pa že prvi poizkusi. V nedeljo so pričakovali naenkrat tisoč hajlačev! Kdo se ne smeji! Priprave so bile velikanske. Pritrili so nemški turnarji, našli smo jih — sedem. Velika večina je bila nemških gospic in otrok. Zabave ni bilo nobene in ljudje so jo šli iskat v slovenske gostilne. Tudi govorilo se je. A kdor posluša take govore, mora imeti dober želodec. Kvasili so nekaj celo o nemškem „bogu“, o svojem „Altajčland“ — potem zamolkli „hajl“ — res komedija za počt. Žani in Helčl pa se še nekaj dni lahko mastita pri ostankih. Le tako naprej! Dober tek!

Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah. (Razno.) Krasno je videti Slovenske gorice, katere obsegajo lepe hribe, nasajene z vinsko trto. Še krasneje je videti veliko trtnice, s katerimi se posebno pečamo. V minulem letu je naša župnija imela nad dva milijona cepljenih trt na prodaj. Letos je zopet toliko trtnice. V minulem mesecu smo imeli shod, da smo se pogovorili o trtniški zadrugi. Na shod smo poklicali gosp. Belé, da nam je razjasnil namen zadruge. K temu shodu sta veliko pripomogla naš č. g. župnik in naš poštar gosp. Franc Koser. Vsem tem se iskreno zahvalimo.

Naši novi vinogradi nam obetajo prav obilno trgatve, ako nas ljubi Bog obvaruje pred ledenim bičem, kateri se nam je že ponujal dne 9. t. m. Prosimo občinske predstojnike, da spravijo ob pravem času smodnik za streljanje proti toči. Vinogradniki pa napravimo škropljenja ob pravem času.

Za navažanje cest je primeren čas. Sedaj se lahko popravi, da bomo lahko vozili v jesen po dobrih občinskih cestah, ne pa do kolen po blatu.

Dne 10. t. m. sem bil v Ptuj, pa ne vem kako mi je nekje prišel tihotapec v žep. Po poti mi postane vroče, sežem v žep po robec, pa glejte, kaj sem našel, „Štajerca“. Ko ga odpre, zagledam: Opomba uredništva. Sv. Lovrenc v Slov. gor.: Koser pride prihodnjič pod krtačo. Povem ti „Štajerca“, da pustiš pri miru poštene katoliške moše; dopisnik pa naj si namače pero rajši v vodi namesto v črnilu. Drugikrat več!

Črešnovce pri Slovenski Bistrici. (Velika zmaga.) Dne 15. t. m. vršila se je na Črešnjem jezcu že v tretjič volitev v občinski odbor, kajti nemčurško-štajercijanska stranka s svojim voditeljem Kresnikom je vedno vložila ugovor. Šli smo torej v tretjič v boj in slovenska narodna stranka je prav sijajno zmagala v vseh treh razredih. — Kot občinski odborniki so izvoljeni: v III. razredu: Šimon Pušnik 66, Uranjek Lorenc 63, Krpan Matevž 63, Sorsak Jurij 63 glasov; v II. razredu: Jožef Lah 23, Stefan Repnik 22, Janez Kmetec 20, Franc Brumec (Petriček) 15 glasov; v I. razredu: Franc Brumec (Kaiser) 7, Gregor Koren 8, Kodrič Franc, 6, Spager Jurij, 6 glasov. — Tedaj popoln poraz nemčurško-štajercijanske stranke, poraz na celi črti; v odboru ni niti enega Štajercijanca več.

Prišlo je prav obilno vrlih volilcev iz prijaznega Laporja okoli 30 narodnih mož, iz Slov. Bistrice pod vodstvom vrlega narodnjaka g. Petra Novaka in g. Ivana Ašiča iz Laporja. — Ko je nemčurška stranka ugledala tako veliko število vrlih narodnih volilcev, upal jim

je pogum. Volitev se je vršila od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne. — Dasiravno so pripeljali seboj ranjene in bolnike — nič ni pomagalo. Prišlo je tudi na dan, kakih sredstev se poslužuje ta stranka. Krivica se le poprej obrabi, resnica pa zmaga prej ali slej. Kresnik, ki se je vsiljeval v vseh treh razredih za kandidata, je propal povsod, kajti v III. razredu dobil je Janez Hajdnik 45, Kresnik 43, Peter Breg 43 glasov. — V II. razredu Kresnik in njegovi zopet nastavljeni kandidati le po 9, v I. pa le po 4 glasove.

Ta poraz pa si je Kresnik sam zaslužil, saj je vedno napadal narodno slovensko stranko, kjer koli je mogel. Omeniti se še mora, da je letos prvič volila v I. razredu tudi južna železnica s pooblastilom in je prišel kot zastopnik g. Mahr, stavbeni nadkomisar iz Celja, za štajercijance volit. Tu se vidi, kako c. kr. priv. železnica, ki teče po slovenski zemlji in od slovenskih grošev bogati, nam Slovincem nasprotno dela. Zapomnimo si to! Vsem zavednim volicem prisrčna zahvala, posebno onim iz drugih občin. Ta dan pa ostane za Črešnjevce nepozabljiv v zgodovini slovenskega naroda!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovensko društvo v Mariboru politično društvo za Spodnje Štajersko, priredi dne 28. t. m. svoj občni zbor v Narodnem domu v Mariboru. Začetek ob 3. uri popoldne. Vzpored: I. Govor državnega in deželnega poslanca Robiča o državnem zboru, govor državnega in deželnega poslanca dvornega svetnika dr. Ploja o razmerju med Avstrijo in Ogrsko. II. Poročilo odbora. III. Volitev novega odbora. IV. Slučajnosti. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Osebna vest. Pravni praktikant doktor Rudolf Kristl v Slov. Bistrici je imenovan za avskultanta.

Poročil se je g. Ivan Tajnik, c. kr. davčni pristav, z gđ. Cilko Klopčič, dne 14. t. m. v St. Janžu v Sav. dol.

Iz finančne službe. Prestavljena sta finančna nadpaznika Franc Fras iz Brežice v Laško in Matija Rihtarič iz Laškega v Brežice.

S šole. V Brglezu se ustanovi ljudska šola, katera se bode oskrbovala iz Gornjegagrada. Na Vranskem se ustanovi obrtno poučni tečaj. — Stalna je postala začasna učiteljica gđ. Franciška Grum v Sv. Florijanu pri Doliču.

Mariborske novice. V Gradcu je bila obsojena 15 letna Marija Germ, rojena v Mariboru, zaradi tatvine na šest tednov ječe. — Imeli smo priliko opazovati tukajšnjega nemškega trgovca z železnino Frangesch, kako je nagovarjal sladko in prijazno v slovenskem jeziku nekega kmeta, naj mu pelje nekaj kolja do Frama. Frangesch pozna samo tedaj slovenske kmete, kadar jih rabi in kadar pridejo k njemu kupovat, pri volitvah pa je vedno proti kmetijski stranki.

Občinske volitve v Kamnici. V nedeljo, dne 14. t. m. se je vršila volitev predstojnika. Izvoljeni so: Gotfrid Pečar za predstojnika, zidarski mojster Ledinek Jožef in nadučitelj Hofbauer Anton za občinska svetovalca.

Prosta mesta na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Še enkrat opozarjamo mladeniče na tozadevni razglas deželnega odbora štajerskega v zadnji številki našega lista. Začetek šole je 15. septembra. Prošnjo mora vsak prošnik prinesiti osebno na ravnateljstvo šole v Mariboru in sicer najpозnejše do 15. julija t. l.

Kaj se dela s kmečkim denarjem? Pri zadnjih šulferajnskih slavnostih so okrasili z zastavami tudi c. kr. realko v Mariboru in ponemčevalno žensko učiteljsko, v Ptuj pa je imel celo ravnatelj deželnega gimnazija